

มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565
ประเด็นเศรษฐกิจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ COVID-19 และกระทรวงการคลัง

1. เรื่อง โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2565

คณะกรรมการได้มีมติเห็นชอบตามที่คณะกรรมการประชาธิรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (คณะกรรมการฯ) เสนอดังนี้

1. เห็นชอบการดำเนินโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ (โครงการฯ) ปี 2565

2. มอบหมายให้คณะกรรมการ เป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบกำหนดหลักเกณฑ์รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการฯ ได้แก่ การกำหนดแบบฟอร์มการลงทะเบียนการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือ ข้อบังคับที่เกี่ยวกับการดำเนินโครงการฯ การกำหนดวัน เวลาในการตรวจสอบคุณสมบัติ หรือกำหนดหน่วยตรวจสอบคุณสมบัติเพิ่มเติม การกำหนดระยะเวลาต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการฯ การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการดำเนินโครงการฯ

3. เห็นชอบร่างประกาศคณะกรรมการประชาธิรัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการจัดประชาธิรัฐสวัสดิการ (ร่างประกาศฯ)

สาระสำคัญของเรื่อง

คณะกรรมการฯ รายงานว่า เนื่องจากข้อมูลผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ในปัจจุบัน เป็นข้อมูลจากโครงการฯ ของปี 2559 - 2561 โดยที่ผ่านมาอย่างมีกลุ่มทดลองที่ไม่สามารถเข้าถึงโครงการฯ ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นวงกว้าง ทำให้ข้อมูลผู้มีบัตรสวัสดิการฯ ไม่สะท้อนข้อมูลผู้มีรายได้น้อย ณ เวลาปัจจุบัน ดังนั้น จึงจำเป็นจะต้องมีการลงทะเบียนรอบใหม่ เพื่อเพิ่มความแม่นยำในการระบุตัวผู้มีรายได้น้อย และมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสรรสวัสดิการสังคมของภาครัฐให้แก่ประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น คณะกรรมการฯ จึงมีมติในการประชุม ครั้งที่ 3/2564 เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2564 เห็นชอบในหลักการของโครงการฯ ปี 2565 และร่างประกาศฯ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามมาตรา 8 (5) แห่งพระราชบัญญัติการจัดประชาธิรัฐสวัสดิการ พ.ศ. 2562 ที่บัญญัติให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจประเมินผลการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการจัดประชาธิรัฐสวัสดิการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง พร้อมทั้งรายงานผลการประเมินดังกล่าวต่อก่อนประชุมนั้น หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1. สาระสำคัญของโครงการฯ ปี 2565

หัวข้อ	รายละเอียด
วัตถุประสงค์	เพื่อเพิ่มความแม่นยำในการระบุตัวผู้มีรายได้น้อย และมีข้อมูลเป็นปัจจุบัน (Dynamic Data) ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสรรสวัสดิการสังคมของภาครัฐ
กลุ่มเป้าหมาย*	ประชาชนผู้สนับสนุนเงินลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการฯ ประมาณ 20 ล้านคน (ผู้ถือบัตรสวัสดิการฯ เดิม และผู้เข้าข่ายได้รับสิทธิรายใหม่)

งบประมาณ	<p>ประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ รวมทั้งสิ้น 564.455 ล้านบาท ประกอบด้วย</p> <p>(1) ค่าจ้างเหมาบริการระบบลงทะเบียนและการยืนยันตัวตน กรณีการใช้บัตรประจำตัวประชาชนแทนบัตรสวัสดิการฯ จำนวนทั้งสิ้น 164.274 ล้านบาท</p> <p>(2) ค่าใช้จ่ายสำหรับการรับลงทะเบียนของหน่วยรับลงทะเบียน ได้แก่ ร.ก.ส. ธนาคารออมสิน ธนาคารกรุงไทยฯ กรมบัญชีกลาง (สำนักงานคลังจังหวัด) กระทรวงมหาดไทย (มท.) (ที่ว่าการอำเภอทุกอำเภอ) สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร (กทม.) และสำนักงานเมืองพัทยา รวมจำนวนทั้งสิ้น 400.181 ล้านบาท</p> <p>ทั้งนี้ จะเบิกจ่ายจากงบประมาณของกองทุนฯ ที่ได้รับการจัดสรรไว้แล้ว จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น</p>
ระยะเวลาดำเนินการ	เดือนธันวาคม 2564 – ธันวาคม 2565 ทั้งนี้ คาดการณ์ว่าประชาชนจะสามารถเริ่มใช้สิทธิได้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	สามารถระบุตัวผู้มีรายได้น้อยและมีฐานข้อมูลผู้มีรายได้น้อย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณสังคมของภาครัฐ แก้ไขปัญหาความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

หมายเหตุ: *การลงทะเบียนรอบใหม่ในครั้งนี้ รวมถึงผู้ถือบัตรสวัสดิการฯ เดิมต้องลงทะเบียนใหม่ด้วย

2. การดำเนินการที่สำคัญของโครงการฯ ปี 2565

2.1 การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ลงทะเบียน ดังนี้

หัวข้อ	รายละเอียด
1. สัญชาติ	ไทย
2. อายุ	ตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป
3. บุคคลที่เข้ามายัง <u>ไม่ได้รับสิทธิ</u>	<p>3.1 ภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช</p> <p>3.2 ผู้ต้องขัง ผู้ถูกกักกัน ผู้ต้องกักขัง</p> <p>3.3 บุคคลที่อยู่ในสถานสงเคราะห์</p> <p>3.4 บุคคลดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.4.1 ข้าราชการ 3.4.2 พนักงานราชการ 3.4.3 พนักงาน ลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐที่ได้รับค่าตอบแทนจากหน่วยงานของรัฐ [หน่วยงานของรัฐตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561] โดยตรง <u>เว้นแต่</u> บุคคลดังกล่าวได้รับค่าตอบแทนไม่เกิน 100,000 บาท/ปี (รอบปีปฏิทิน) 3.4.4 ผู้รับบำเหน็จรายเดือน 3.4.5 ผู้รับบำนาญปกติ หรือเบี้ยหวัดจากส่วนราชการ <p>3.5 ข้าราชการการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2535</p> <p>3.6 สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา</p>

4. รายได้	<p>4.1 รายได้ของผู้ลงทะเบียนไม่เกิน 100,000 บาท/คน/ปี ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง</p> <p>4.2 รายได้เฉลี่ยของครอบครัวของผู้ลงทะเบียนไม่เกิน 100,000 บาท/คน/ปี ในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง (การคำนวณรายได้เฉลี่ยของครอบครัวของผู้ลงทะเบียนคำนวณได้จากการรวมรายได้ของผู้ลงทะเบียนและสมาชิกในครอบครัวของผู้ลงทะเบียน หารด้วยจำนวนบุคคลทั้งหมดในครอบครัว)</p>
5. ทรัพย์สินทางการเงิน ได้แก่ เงินฝาก สลากพันธบัตร และตราสารหนี้ภาครัฐ	<p>5.1 ทรัพย์สินทางการเงินของผู้ลงทะเบียนมีมูลค่าไม่เกิน 100,000 บาท/คน ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง</p> <p>5.2 ทรัพย์สินทางการเงินเฉลี่ยของครอบครัวของผู้ลงทะเบียนมีมูลค่าไม่เกิน 100,000 บาท/คน ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง (การคำนวณทรัพย์สินทางการเงินเฉลี่ยของครอบครัวของผู้ลงทะเบียน คำนวณได้จากการรวมมูลค่าทรัพย์สินทางการเงินของผู้ลงทะเบียนและสมาชิกในครอบครัวของผู้ลงทะเบียน หารด้วยจำนวนบุคคลทั้งหมดในครอบครัว)</p>
6. อสังหาริมทรัพย์	<p>6.1 อสังหาริมทรัพย์ของผู้ลงทะเบียน</p> <p>6.1.1 ไม่มีกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ หรือมีกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) ที่อยู่อาศัยที่เป็นที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (บ้านพร้อมที่ดิน)</p> <p>(1.1) กรณีอยู่อาศัยอย่างเดียว</p> <p>(1.1.1) บ้านเดี่ยว ทาวน์เฮาส์ ห้องแฝด และตึกแฝด ต้องมีพื้นที่ไม่เกิน 25 ตารางวา</p> <p>(1.1.2) ห้องชุดต้องมีพื้นที่ไม่เกิน 35 ตารางเมตร</p> <p>(1.2) กรณีเป็นที่อยู่อาศัยและใช้ประโยชน์จากที่ดินเพื่อการเกษตร ต้องมีพื้นที่ไม่เกิน 10 ไร่ หรือในกรณีที่ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอื่นที่ไม่ใช่เพื่อการเกษตรจะต้องมีพื้นที่ไม่เกิน 1 ไร่</p> <p>(2) ที่ดินแยกจากที่อยู่อาศัย</p> <p>(2.1) ในกรณีที่ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอื่นที่ไม่ใช่เพื่อการเกษตร ต้องมีพื้นที่ไม่เกิน 1 ไร่</p> <p>(2.2) ในกรณีที่ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตร ต้องมีพื้นที่ไม่เกิน 10 ไร่</p> <p>6.1.2 ไม่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ และหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรือมีหนังสือดังกล่าว แต่เมื่อรวมกับข้อ 6.1.1 [ยกเว้น ข้อ (1.1.2)] จะต้องมีพื้นที่ไม่เกิน 1 ไร่ หรือ 10 ไร่ แล้วแต่กรณี ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง</p> <p>ทั้งนี้ ผู้ลงทะเบียนที่มีรายชื่อเป็นเกษตรกร* ตามฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐหรือได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้ถือว่า ผู้ลงทะเบียนใช้ประโยชน์จากที่ดินเพื่อการเกษตร</p>

หมายเหตุ: 1) *เกษตรกร หมายถึง การเป็นเกษตรกรตามฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐของผู้ลงทะเบียน และสมาชิกในครอบครัวของผู้ลงทะเบียน ณ เวลาได้เวลาหนึ่ง และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) สมาชิกในครอบครัวของผู้ลงทะเบียน หมายถึง คู่สมรสและบุตรโดยชอบด้วยกฎหมาย อายุต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์ ของผู้ลงทะเบียนตามข้อมูลของการปกครอง สำหรับบุตรที่มีอายุเกิน 18 ปี ขึ้นไป จะถือเป็นครอบครัวใหม่ โดยจะไม่ได้รวมอยู่ในการพิจารณาของเกษตรกรครอบครัว

3) การลงทะเบียนตามโครงการฯ เป็นรูปแบบสมัครใจ (Voluntary Basis) ผู้ลงทะเบียน จะต้องรับรองความถูกต้องของข้อมูลและรับรองลายมือชื่อของสมาชิกในครอบครัวของผู้ลงทะเบียน ในแบบฟอร์มการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2565 ซึ่งผู้ลงทะเบียนและสมาชิกในครอบครัว ของผู้ลงทะเบียนจะต้องยินยอมให้เปิดเผยและตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลด้วย

4) หากมีการตรวจสอบในช่วงใดพบว่าผู้มีบัตรสวัสดิการฯ เป็นบุคคลที่ไม่เข้าข่ายได้รับสิทธิ ตามคุณสมบัติของผู้ลงทะเบียนที่กำหนดไว้ ผู้มีบัตรสวัสดิการฯ จะถูกหักจับสิทธิถาวรแม้จะเคยผ่าน การตรวจสอบในช่วงลงทะเบียนแล้วก็ตาม ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และระยะเวลาในการตรวจสอบ คุณสมบัติ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ กำหนด เพื่อประโยชน์ในการปรับฐานข้อมูลผู้มีบัตรสวัสดิการฯ ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

5) ข้อมูลอื่นที่ใช้ประกอบการลงทะเบียน เช่น สถานภาพการเป็นนักเรียนหรือนักศึกษา การเดินทางออกนอกอาณาจักร กรรมสิทธิ์ในรถ เป็นต้น

2.2 แนวทางการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยที่ไม่ได้รับบัตรสวัสดิการฯ และผู้มีบัตรสวัสดิการฯ ที่ไม่ควรได้รับสิทธิในช่วงที่ผ่านมา ดังนี้

(1) **การแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยที่ไม่ได้บัตรสวัสดิการฯ (Exclusion Error)** โดยจะเปิดรับลงทะเบียนตามโครงการฯ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(2) **การแก้ไขปัญหาผู้มีบัตรฯ ที่ไม่ควรได้รับสิทธิ (Inclusion Error)** จะมีการดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติและตรวจสอบข้อมูลของผู้ลงทะเบียน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยนำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้มีบัตรสวัสดิการฯ ที่ได้รับจากผู้ดูแลผู้มีบัตรสวัสดิการฯ (Account Officer: AO) และเสนอคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบดำเนินการระหัสสิทธิผู้มีบัตรสวัสดิการฯ ต่อไป

2.3 ผู้ได้รับสิทธิจากโครงการฯ ปี 2565 จะใช้บัตรประจำตัวประชาชนแทนบัตรสวัสดิการฯ (บัตรสวัสดิการฯ ที่ได้เริ่มใช้งานตั้งแต่เดือนตุลาคม 2560 มีอายุการใช้งาน 5 ปี จะหมดอายุ ในเดือนกันยายน 2565) ซึ่งจะส่งผล ดังนี้

(1) ประยัดตันทุนในการผลิตบัตรสวัสดิการฯ ประมาณ 1,258 ล้านบาท (ประมาณการจากบัตรที่คาดว่าจะผลิตจำนวน 17 ล้านใบ ตันทุนการผลิตใบละ 74 บาท)

(2) ประยัดเวลาในการผลิตและแจกบัตรสวัสดิการฯ รวมทั้งลดตันทุนในการขนส่งบัตรสวัสดิการฯ

(3) ลดปัญหารื่องการสวมสิทธิบัตรประจำตัวประชาชนหรือการนำบัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลอื่นไปใช้สิทธิแทน

(4) ช่วยลดการทุจริต เช่น กรณีร้านค้าเก็บบัตรสวัสดิการฯ ไว้เอง เป็นต้น

2.4 การมอบหมายคนละผู้บริหารการคลังประจำจังหวัด (คบจ.) เป็นผู้ช่วยประสานงานการดำเนินโครงการฯ ปี 2565 โดยคณะกรรมการฯ ได้มีมติเห็นชอบให้ กค. มอบหมาย คบจ. เป็นผู้ช่วยประสานงานการดำเนินโครงการฯ ปี 2565 ในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจในโครงการฯ ปี 2565 และสามารถประสานงานสำหรับโครงการฯ ในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ

3. ร่างประกาศฯ โดยมีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการจัดประชาธิรัฐสวัสดิการ โดยให้คณะกรรมการโดย自行การจัดประชาธิรัฐสวัสดิการ (คณะกรรมการฯ) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการฯ ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

3.1 จัดทำรายงานการประเมินผลการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการจัดประชาธิรัฐสวัสดิการ (รายงานการประเมินผลฯ) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยในการจัดทำรายงานการประเมินผลฯ ต้องแสดงรายละเอียดของการจัดประชาธิรัฐสวัสดิการอย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้ เช่น (1) จำนวนผู้มีสิทธิและมูลค่าที่ผู้มีสิทธิจะได้รับการจัดประชาธิรัฐสวัสดิการ (2) จำนวนผู้ได้รับประชาธิรัฐสวัสดิการและต้นทุนหรือมูลค่าในการจัดประชาธิรัฐสวัสดิการ (3) ผลประโยชน์ของการจัดประชาธิรัฐสวัสดิการ เช่น มูลค่าของการบรรเทาภาระค่าครองชีพให้แก่ผู้มีรายได้น้อย การสนับสนุนค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา หรือการประกอบอาชีพ เป็นต้น

3.2 จัดทำรายงานการสำรวจความพึงพอใจในการจัดประชาธิรัฐสวัสดิการ จากผู้มีบัตรสวัสดิการฯ และผู้ได้รับบริการทางสังคมตามวิธีการทางสังคม (รายงานการสำรวจฯ) อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

3.3. เสนอรายงานการประเมินผลฯ และรายงานการสำรวจฯ ต่อกองคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อคณะกรรมการฯ เห็นชอบแล้วให้รับรองรายงานและรายงานผลการประเมินดังกล่าวให้คณะกรรมการติดตามต่อไป

2. เรื่อง ขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 งบกลางรายการเงิน สำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อดำเนินโครงการจ้างเหมาพนักงานปฏิบัติงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีป้า และพันธุพีช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

คณารัฐมนตรีมีมติอนุมัติตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส) เสนอ ดังนี้

1. อนุมัติโครงการจ้างเหมาพนักงานปฏิบัติงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีป้าและพันธุพีช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 1 โครงการ วงเงินงบประมาณ 251,937,000 บาท โดยมีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีป้า และพันธุพีชเป็นหน่วยงานดำเนินการ

2. อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เป็นเงิน 251,937,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการจ้างเหมาพนักงานปฏิบัติงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตหีป้า และพันธุพีช ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 จำนวน 1 โครงการ